

Stručni rad

**DAN RUŽIČASTIH MAJICA: ŠKOLSKA
KNJIŽNICA KAO ISHODIŠTE SLAVLJA
NENASILJA U ŠKOLI**

Ivana Norac

Osnovna škola Kneževi Vinogradi

Sažetak

Dan ružičastih majica, u svijetu poznat kao Pink Shirt Day obilježava se s ciljem podizanja svijesti o vršnjačkom nasilju. Tada se s posebnom pozornošću govori o problemu vršnjačkog nasilja i stavlja naglasak na nenasilje, miroljubivo rješavanje sukoba te zalaganje za inkluzivno i tolerantno društvo. Školska knjižnica je izvor kulturnih i javnih događanja u školi te sa svojim zbirka informacijskih izvora i prostorom može pridonijeti obilježavanju Dana ružičastih majica. Cilj ovoga rada je prikazati aktivnosti koje školska knjižnica može organizirati povodom obilježavanja Dana ružičastih majica.

Ključne riječi: obilježavanja, aktivnosti, miroljubivost, vršnjačko nasilje

1. Uvod

Kanada, 2007. Dječak dolazi u školu odjeven u ružičasto. Postaje meta školskim nasilnicima zbog boje njegove majice. Dvojica tinejdžera, koji su čuli za incident, iste te večeri okupljaju mnoštvo svojih prijatelja s jednom porukom: neka sutradan u školu odjenu ružičastu majicu. Od toga dana svaka zadnja srijeda u mjesecu veljači posvećena je ružičastom u znak podrške prevenciji vršnjačkog nasilja na svjetskoj razini. Škola kao zajednica različitosti treba biti okružje sigurno za rast i razvoj učenika. Školska knjižnica učenicima pomaže da postignu višu razinu vještina rješavanja problema. Kroz obilježavanje Dana ružičastih majica ostvaruje cilj organiziranja aktivnosti koje podižu kulturnu i društvenu svijest svojih korisnika.

2. Razrada

Osim promoviranja poruke Dana ružičastih majica u svom prostoru putem informativnih izvora, školska knjižnica može biti mjesto okupljanja korisnika za obilježavanje Dana, može organizirati različite aktivnosti koje će aktivirati učenike i učitelje te surađivati s vanjskim organizacijama koje promoviraju i obilježavaju Dan.

2.1. Promoviranje poruke Dana ružičastih majica

U prostoru školske knjižnice mogu se izložiti informativni izvori koji potiču na razmišljanje o prevenciji vršnjačkog nasilja. Knjižnica može nabaviti i izložiti romane, slikovnice i druga djela u kojima se glavni likovi susreću s vršnjačkim nasiljem, u kojima glavni likovi uče upravljanjem svojim emocijama i nenasilnoj komunikaciji, djela koja će potaknuti učenike na razmišljanje o vršnjačkom nasilju i samim time prepoznavanju i prevenciji. Iscrpan popis djela koja se mogu koristiti u svrhu promicanja Dana ružičastih majica nalazi se na mrežnim stranicama Knjižnica grada Zagreba. Knjižničar može učenike poučiti korištenju mrežnih digitalnih alata za izradu postera, letaka, brušura i e-knjiga na zadanu temu tijekom Dana. Za tu svrhu korisni su alati Canva i BookCreator. Isto tako, alat Padlet se može iskoristiti kao digitalna i mrežna oglasna ploča. Na Padletu učenici

na jednostavan način mogu izraziti svoja mišljenja, odgovoriti na zadano pitanje ili dati svoj osvrt na zadan problem ili temu, kao i izložiti svoj likovni ili literarni rad. Na taj način knjižničar ostvaruje cilj davanja pristupa novim idejama te u učenika potiče razvoj vještina korištenja informacijsko-komunikacijskom tehnologijom na svrsishodan i siguran način. Ovdje se i podrazumijeva da se iz knjižnice šalje informacija koji dan da članovi školske zajednice odjene ružičasto.

2.2. Projekti i radionice

Projekti potiču i razvijaju radoznalost i učenje s razumijevanjem jer od učenika zahtijevaju aktivnosti. U projektima se istražuje problem. Učenici problemsko pitanje projekta mogu riješiti samostalno, u grupi i u paru, a krovna tema projekta – Dan ružičastih majica, sama po sebi u projektu otvara prostor za primjenu načela Dana. Radionice, prije svega, obilježava kružna komunikacija usmjerena na osjetilne, emocionalne, moralne i intelektualne funkcije učenika. Tema prevencije vršnjačkog nasilja je dobar primjer kako iskoristiti metodu radionice za približavanje ovog fenomena učenicima. Tema vršnjačkog nasilja može biti teška, pa je i zbog tog razloga radionički, kružni način komunikacije dobar izbor za obradu. U kružnoj komunikaciji svatko se osjeća jednakim i ima prostor za izražavanje svojih misli i osjećaja. Na radionici voditelj se može poslužiti i raspravom kao jednim od načina obrade teme. Rasprava može biti frontalna i u grupama. Ona razvija suradnju među članovima jer zahtijeva pojašnjavanje i izražavanje svojih stajališta. Rasprava ima za cilj u učenika razvijati načine mišljenja i osjetljivosti na probleme. Ovakvu metodu rada knjižničar može iskoristiti u suradnji sa stručnom službom škole i s vanjskim organizacijama koje se bave problemima i prevencijom vršnjačkog nasilja.

3. Zaključak

Za obilježavanje Dana ružičastih majica u školskoj knjižnici se mogu organizirati izložbe, izrade učeničkih postera, letaka i brošura na temu prevencije vršnjačkog nasilja, mogu se organizirati radionice i rasprave u kojima će se raspravljati o zadanom problemu vršnjačkog nasilja, prihvaćanja drugoga, razlozima nasilja i slično. Knjižnica može nabavljati građu za obradu teme vršnjačkog nasilja, obrane od vršnjačkog nasilja, djela čiji su likovi drugačiji i u kojima se likovi susreću s problemom vršnjačkog nasilja i djela u kojima se ti problemi rješavaju. Suradnjom sa stručnom službom škole školska knjižnica pokazuje raznolikost svojega postojanja. Školska knjižnica je polazišno mjesto za slavlje raznolikosti i nenasilja.

4. Popis literature

- [1.] Collection Spotlight: Pink Shirt Day. URL: <https://education.library.ubc.ca/blog/collection-spotlight-pink-shirt-day/> (6.1.2022.)
- [2.] CKNW Kids' Fund: Pink Shirt Day. URL: <https://www.pinkshirtday.ca/about> (6.1.2022.)
- [3.] Library Learning Commons. URL: <https://llc.wrdsb.ca/discovery/pathfinders/day-of-pink/> (6.1.2022.)
- [4.] Pink Shirt Day 2021. URL: <https://www.surreylibraries.ca/news/pink-shirt-day-2021> (6.1.2022.)
- [5.] Seleš, D. (2012). Pedagoška radionica kao oblik komunikacije u nastavi. URL: <https://repositorij.ffos.hr/islandora/object/ffos%3A1616/datastream/PDF/view> (6.1.2022.)
- [6.] Tematski popis problemskih slikovnica. URL: <http://www.kgz.hr/hr/za-djecu-i-mlade/knjige-za-djecu-i-mladez/tematski-popis-problemskih-slikovnica/2027> (6.1.2022.)
- [7.] UNESCO-v Manifest za školske knjižnice. URL: <https://www.ifla.org/wp-content/uploads/2019/05/assets/school-libraries-resource-centers/publications/school-library-manifesto-hr.pdf> (6.1.2022.)

[8.] Važnost prevencije vršnjačkog nasilja u školama. URL:

<https://www.skolskiportal.hr/sadrzaj/savjeti-strucnjaka/vaznost-prevencije-vrsnjackog-nasilja-u-skolama/> (6.1.2022.)

[9.] Zašto projektna nastava? URL: [https://www.skolskiportal.hr/sadrzaj/iz-](https://www.skolskiportal.hr/sadrzaj/iz-ucionice/zasto-projektna-nastava/)

[ucionice/zasto-projektna-nastava/](https://www.skolskiportal.hr/sadrzaj/iz-ucionice/zasto-projektna-nastava/) (6.1.2022.)